

Motion till riksdagen 2016/17:3654

av **Björn Söder m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2016/17:127 Fortsatt svenskt deltagande i den militära utbildningsinsatsen i Irak

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medge att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 120 personer till förfogande till utgången av december månad 2017 för att på irakisk inbjudan delta i den militära utbildningsinsats som genomförs av koalitionen mot IS i Irak, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i sina kommande budgetförslag ska skjuta till medel till försvarsbudgeten för att kompensera för den ekonomiska påfrestning som Försvarsmakten utsätts för i och med insatsen i Irak och eventuellt materiellt stöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvärdering av den svenska militära utbildningsinsatsen i Irak och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att öka de humanitära insatserna i konfliktområdena och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att en långsiktig konstitutionell lösning tas fram som ger de kristna på Nineveslätten och i de kurdiska delarna av Irak autonomi, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att även kristna självförsvarsgrupper inkluderas i koalitionens stödinsatser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda behov av och möjligheter till materiellt stöd och tillkännager detta för regeringen.

Utökat styrkebidrag och utökat geografiskt mandat

Sverigedemokraterna har vid tidigare ställningstaganden i riksdagen varit positivt till att Sverige deltar i den globala koalitionen utbildningsinsats mot IS som genomförs i norra Irak. Koalitionen bedriver utbildning i bl.a. Erbil, där irakiska försvarsstyrkor tränas av den svenska insatsen i sjukvård, krigets lagar, strid i bebyggelse samt detektering av improviserade sprängladdningar. Utbildningen och rådgivningen har tagits väl emot av de irakiska försvarsstyrkor som Sverige stöder i norra Irak.

I samband med statsminister Stefan Löfvens besök i Erbil i slutet av oktober 2016 utlovade han att det svenska styrkebidraget skulle fördubblas till 70 personer. Sverigedemokraterna anser, med tanke på det skede som insatsen mot IS är inne i, inte att det är nödvändigt för Sverige att fördubbla sitt styrkebidrag. Aktat den svenska försvarsförmågan i Sverige och det försämrade säkerhetspolitiska läget i vår egen omedelbara närhet anser vi inte heller att det är lämpligt att ytterligare belasta försvarsbudgeten.

Riksdagen godkände dock i december 2016 en utökning av det svenska styrkebidraget i enlighet med betänkande 2016/17:UFöU2, men motsatte sig en utökning av det geografiska mandatet eftersom man ansåg att det fanns behov av mer information kring bidragets placering och säkerhetsläget i Irak. Sverigedemokraterna ansåg att det dåvarande styrkebidraget från Sverige var fullt tillräckligt och påpekade att det föreslagna ökade svenska styrkebidraget inte föreföll vara särskilt välplanerat. I debatten framhöll Sverigedemokraterna bristerna i planeringen av det utökade bidraget och att man först beslutade om en utökning av numerären innan man visste var behovet var som störst och var den utökade numerären skulle placeras rent geografiskt.

Nu har regeringen återkommit i proposition 2016/17:32 och föreslagit att den utökade numerären ska placeras på Al Asad-basen.

Sverigedemokraterna har inte ändrat sin ståndpunkt när det gäller numerären och anser att regeringens förslag om att medge att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 220 personer till förfogande t.o.m. den 31 december 2017 för att på irakisk inbjudan delta i den militära utbildningsinsats som genomförs i Irak av den globala koalitionen mot IS bör avslås.

I stället bör riksdagen medge att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 35 personer till förfogande på plats t.o.m. den 31 december 2017 för att på irakisk inbjudan delta i den militära utbildningsinsats som genomförs av den globala koalitionen mot IS i Irak. Om situationen så kräver ska det finnas möjlighet att utöver själva styrkebidraget tillföra en tillfällig förstärknings- och evakueringsstyrka om högst 85 personer.

Vad gäller det utökade geografiska mandatet förlitar sig Sverigedemokraterna på Försvarsmaktens bedömningar om var det finns bäst förutsättningar för svenskt bidrag och anser inte att det ska finnas några hinder för att nuvarande styrkebidrag även kan placeras på Al Asad-basen.

Finansiering

I en situation där Sverige inte har ett existensförsvar att tala om, samtidigt som det säkerhetspolitiska läget i vår omedelbara närhet ser fortsatt allvarligt ut, anser vi det inte vara lämpligt att ytterligare belasta försvarsbudgeten. Sverigedemokraterna anser därför

att regeringen redan nu ska tillskjuta ökade resurser till försvaret genom lån och sedan justera detta i kommande budget. Vi vill generellt se kraftigt ökade resurser till försvaret men vi anser att regeringen åtminstone ska tillskjuta additionella medel i syfte att kompensera för de indirekta ekonomiska påfrestningar som det innebär för Försvarsmakten att genomföra insatsen Irak.

Utvärdering

När regeringens proposition 2016/17:32 behandlades i riksdagen ställde sig riksdagen bakom det som anfördes av utrikesutskottet i betänkande 2016/17:UFöU2 om behovet av att utvärdera de insatser som Sverige har genomfört i Irak sedan insatsen inleddes. Utskottet noterade då enligt uppgift från Försvarsdepartementet att Försvarsmakten i samband med varje rotation genomför utvärdering och uppföljning. Utskottet framhöll att det är viktigt att analysera och utvärdera effekterna av svenska styrkebidrag i internationella fredsfrämjande insatser. Utskottet ansåg att det är av stor vikt att de erfarenheter som gjorts av det svenska förbandet på plats nu utvärderas grundligt. Betydelsen av att tidigt fånga in relevanta utmaningar är en viktig lärdom från insatsen i Afghanistan. Utskottet ansåg att de erfarenheter som hittills har gjorts av den svenska militära utbildningsinsatsen bör sammanställas av regeringen i samråd med Försvarsmakten och åiterrapporteras till riksdagen.

I proposition 2016/17:127 skriver regeringen att ”det svenska bidraget utvärderas och följs upp kontinuerligt av Försvarsmakten i samband med varje rotation. Regeringskansliet (Försvarsdepartementet och Utrikesdepartementet) tar del av denna utvärdering och väger in Försvarsmaktens utvärdering i de analyser som löpande görs i utformningen av insatsens mandat och i samband med de överväganden som görs inför att regeringen till riksdagen föreslår en förlängning av insatsen”. Men ingenstans står att regeringen, enligt tidigare riksdagsbeslut, ämnar återkomma till riksdagen med en åiterrapport angående utvärdering och uppföljning. Av denna anledning vill Sverigedemokraterna åter betona vikten av att riksdagen får ta del av en sammanställning av erfarenheter som hittills gjorts av den svenska militära utbildningsinsatsen genom en åiterrapport till riksdagen.

Humanitärt stöd och säkerhetszon

Terrorgruppen IS härjningar har orsakat ett närmast ofattbart lidande för det irakiska folket i allmänhet och dess etniska och religiösa minoriteter i synnerhet. När IS intog Iraks näst största stad Mosul 2014 kunde vi läsa i världspressen om hemiska övergrepp på de uppskattat 35 000 kristna invånarna, av vilka i stort sett alla tvingades lämna staden. Från att 2003 ha funnits ca 1,2 miljoner kristna bara i Irak har många tvingats fly, och antalet uppskattas ha sjunkit till så lågt som 180 000. Besläktad med de kristnas situation är för övriga minoriteter, exempelvis jazidier, mandéer, turkmener, judar, romer och shabaker, vilka dessutom är betydligt färre till antalet.

Under augusti 2014 tvingades tusentals jazidier att fly upp i Sinaibergen där de riskerade att svälta ihjäl i brist på mat och vatten. IS lyckades också ta sitt barbariska

terrorvælde till en ny nivå genom att institutionalisera sexuellt slaveri bland dess soldater, under premisen att våldtäkterna skulle föra icke-muslimer närmare Gud.

FN:s expert på minoritetsfrågor har betecknat utvecklingen för området som förödande och oåterkallelig. I kölvattnet av den irakiska militärens offensiv våren 2015 har det även rapporterats om grova övergrepp begångna mot den sunnitiska befolkningen. Kriget har skapat en, på vissa platser, mycket allvarlig humanitär situation, och i nuläget är 11 miljoner människor i behov av humanitärt stöd samtidigt som Ochas sammanställning visar att hjälporganisationer sammanlagt efterfrågar ungefär 3 miljarder kronor för att hantera situationen.

Mot denna bakgrund är det närmast ofattbart att regeringen fortsätter driva sin hopplöst ineffektiva invandringspolitik, tack vare vilken man tvingas skära 8 miljarder ur biståndet, en summa som skulle kunna täcka hela den humanitära insatsen.

Sverigedemokraterna anser att regeringen bör använda Sveriges begränsade resurser där de gör mest nytta och kraftigt öka stödet till humanitära insatser i krisens närområde.

Konstitutionell lösning av Irak

Irak är en i många avseenden problematisk statsbildning. Landets gränser speglar inte någon naturlig avgränsning av ett visst eller vissa folk utan är snarare en godtycklig indelning gjord av europeiska kolonialmakter. Eftersom Irak är ett lapptäcke av folkgrupper som visar uppenbara svårigheter att samexistera fredligt behöver landet en konstitutionell lösning som tar hänsyn till dess minoriteters legitima krav på utökat oberoende. Sverigedemokraterna anser att ett utökat självstyre för landets minoriteter är en viktig pusselbit i landets politiska stabilisering.

Nineveslätten i norra Irak var en del av det historiska assyriska kungariket och har under en längre tid befolkats av i huvudsak assyrier/syrianer/kaldéer. Även kurderna har under lång tid haft ett stort mått av självstyre och har visat prov på demokratisk utveckling och respekt för mänskliga rättigheter, även om vissa inbördes våldsamheter mellan kurdiska grupper rapporterats under året. Sverigedemokraterna anser därför att regeringen bör använda sitt inflytande och komplettera den militära insatsen med en politisk process för att påverka den irakiska regeringen i riktning mot utökat självstyre för de kristna på Nineveslätten och för de kurdiska delarna av Irak. Vi anser detta vara enda lösningen för att få till en långsiktigt stabil och trygg situation i Irak.

Stöd till kristna och jazidiska självförsvarsgrupper

När IS förra året intog stora delar av Nineveslätten i norra Irak flydde de kurdiska styrkorna och den irakiska armén, vilket fick katastrofala följder för lokalbefolkningen som huvudsakligen består av kristna och jazidier.

Eftersom politiken i Irak är starkt etniskt betonad är det varken rättvist eller ändamålsenligt att en grupp ska behöva luta sig mot en annan för sitt militära försvar. Därför behöver koalitionen även stödja bygget av kristna, och i den takt sådana bildas, jazidiska självförsvarsgrupper. Kristna och jazidier är bland de numerärt minsta och

svagaste minoriteterna i landet, och deras möjlighet till självförsvar är en förutsättning för skapandet av den autonoma provins som Iraks regering utlovat.

Materiellt stöd

Utbildningsinsatsen är i sig viktig, men inte tillräcklig för att på ett ändamålsenligt sätt kunna stödja de kurdiska, irakiska och eventuellt de kristna och jazidiska styrkorna. Därför vill vi bredda insatsen genom att regeringen utreder behov av och möjligheter till materiellt stöd. Vi avser inte krigsmateriel för strid utan annat specialiserat, materiellt stöd. Sådant stöd skulle kunna handla om kommunikations- och sjukvårdsutrustning, mobila internetanslutningar och datorer och små, förarlösa övervakningsplan liknande dem som använts i insatsen i Afghanistan.

Björn Söder (SD)

Mikael Jansson (SD)

Roger Richtoff (SD)

Jeff Ahl (SD)